

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Зона вільної торгівлі з ЄС як
інструмент стабілізації експорту
України в умовах пандемії**
**Free Trade Area with the EU as an
export resilience instrument for
Ukraine under the pandemic**

Олексій ЧУГАЄВ

Oleksii CHUGAIEV

2020

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Доповідь на конференції “Угода про асоціацію з ЄС як інструмент забезпечення стійкості економіки України” (Київ, 25-26 листопада, 2021).

За підтримки програми Еразмус+ Європейського Союзу в межах проєкту Центру досконалості Жана Моне № 611625-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CoE "Поглиблений розвиток європейських студій в Україні: міждисциплінарний підхід". Підтримка Європейською комісією (ЄК) створення цієї публікації не передбачає підтримку її змісту, що відображає думку тільки авторів, і ЄК не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що тут міститься.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union within the Jean Monnet Centre of Excellence Project № 611625-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CoE “Advancing European Studies in Ukraine: Interdisciplinary Approach”. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Зростання експорту України у 2020 р., %.

Країна-імпортер	Зростання експорту	Країна-імпортер	Зростання експорту
Білорусь	-13,8	Іспанія	-16,7
Єгипет	-28,1	Італія	-20,3
Індія	-2,6	Нідерланди	-2,5
Китай	97,6	ФРН	-13,1
Росія	-16,6	Польща	-0,7
США	0,5	Румунія	7,5
Туреччина	-7,0	Угорщина	-19,1
Світ в цілому	-1,7	ЄС в цілому	-10,3

Джерело: Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Преференційна маржа

Експорт	Експорт України в ЄС, 2019	Зважений РНС тариф в ЄС, 2019	Преференційна маржа для України, 2019
Аграрна продукція	8,2	5,2	2,9
Промислові товари	11,3	1,3	1,3

- Джерело: Tariff Profiles / World Trade organization. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/tariff_profiles_list_e.htm
- Преференційна маржа = РНС тариф в ЄС мінус преференційний тариф для України
- Преференційна маржа (РМ) за першим методом спрощено визначена нами як імпорتنний тариф в ЄС, оскільки по більшості товарів мито вже нульове
- Скоригована преференційна маржа (АРМ): РМ множиться на коригуючий коефіцієнт $2,9/5,2$ для тих категорій аграрних товарів, по яких не передбачено повного скасування мита або діє тарифна квота.
- Використані дані по середніх тарифах за 2020 р. COT (Tariff download facility) по 95 категоріях товарів (двозначний код) за гармонізованою системою класифікації версії 2017 р.

Кореляційний аналіз, 2020 р.

	PM	APM
Динаміка українського експорту в ЄС (UE), по 95 товарних категоріях	0,08	0,03
Динаміка українського експорту в ЄС (UE), по 32 товарних категоріях (вага в експорті в ЄС >0.4%)	0,26	0,21
Динаміка українського експорту в ЄС * вага в експорті в ЄС (UEW), по 95 товарних категоріях	0,34	0,38
Відносне зростання експорту України до ЄС (RUE)= Динаміка українського експорту в ЄС (UE) мінус Динаміка українського експорту до всього світу(UW) , по 95 товарних категоріях	0,31	0,32

Регресійний аналіз

$$\text{RUE} = -11,43 + 2,03\text{APM}$$

(2,3) (0,61)

$$\text{UE} = 37,4 + 2,47\text{APM} + 0,49\text{UW}$$

(8,3) (0,52) (0,083)

- Тарифні преференції на кожний 1 п.п. стримували падіння експорту України до ЄС в умовах першого етапу пандемії на 2-2,5 п.п. = b_1
- $R^2 = 0,11$ і $0,42$
- Для другої моделі: $\beta_1 = 0,38$ $\beta_2 = 0,47$
- Сукупний позитивний ефект стабілізації експорту в ЄС завдяки ПВЗВТ: $b_1 * (2,9 * 8,2 \text{ млрд дол.} + 1,3 * 11,7 \text{ млрд дол.}) / 100 \% =$
- близько 780-960 млн дол.